

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 czerwca 2023 r.,

w sprawie R.J.

skazanego z art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego i od wyroku Sądu Apelacyjnego w

Warszawie z 21 stycznia 2022 r., sygn. akt II AKa 21/21,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie

z 1 października 2020 r., sygn. akt VIII K 69/19,

postanowił:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć skazanego R.J. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego. [MT]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 października 2020 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt VIII K 69/19 uznał R.J. winnym tego, że w nieustalonych dniach w okresie od 1 września 1999 roku do 31 grudnia 2000 roku w Warszawie, działając wspólnie i w porozumieniu z R.P. oraz z innym nieustalonym mężczyzną, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew przepisom ustawy, dokonali dwukrotnego wywozu z Polski substancji psychotropowej w postaci łącznie co najmniej 120 tabletek ekstazy, w ten sposób, że nadali ją za pierwszym razem w ilości 20 tabletek, a za drugim razem 100 tabletek przesyłką pocztową do nieustalonego adresata przebywającego

w Stanach Zjednoczonych Ameryki korzystając z Urzędu Pocztowego nr [...]1 i nr [...]2 położonych odpowiednio przy ulicy [...] 1 i [...] 2 w W., tj. o czyn z art. 55 ust. 1 i 3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz.U. 2018.1030 t.j. z 29 maja 2018 r.) w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 4 § 1 k.k., wymierzył mu karę karę stawek dziennych grzywny, na podstawie art. 33 § 3 k.k. jedną stawkę dzienną grzywny ustalając na 50 złotych oraz karę 3 lat pozbawienia wolności.

Apelację od wyroku złożył obrońca skazanego. Skarżący zarzucił rozstrzygnięciu:

1. obrazę art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. polegającą na nieuwzględnieniu przez Sąd Okręgowy w procesie orzekania wszystkich okoliczności ujawnionych w toku rozprawy, naruszeniu zasady obiektywizmu oceny zgromadzonego materiału, poprzez nadawanie w sposób nie znajdujący żadnego racjonalnego i prawnego uzasadnienia waloru wiarygodności jedynie tej części materiału dowodowego, która świadczyła na niekorzyść oskarżonego i pominięciu dowodów świadczących na jego korzyść, przy jednoczesnym braku wyraźnego wskazania, które fakty i w oparciu o jakie dowody Sąd uznawał za udowodnione lub nieudowodnione,

2. obrazę przepisów prawa procesowego tj. art. 366 §1 k.p.k. mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na zaniechaniu dążenia do wyjaśnienia wszystkich okoliczności mogących mieć istotne znaczenie dla wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy i pozwalających na dokonanie szerokiej i wszechstronnej oceny całości materiału dowodowego poprzez:

a/ oddalenie wniosku dowodowego składanego przez obrońcę oskarżonego R.J. o przesłuchanie w charakterze świadka I.Ł., jako dowodu nieprzydatnego co do okoliczności mających podlegać udowodnieniu, w sytuacji gdy czynność ta miała na celu dokonanie wszechstronnej oceny zeznań R.P., którego pomówienia stanowiły jedyny materiał dowodowy przeciwko oskarżonemu R.J. ,

3. obrazę art. 424 k.p.k. poprzez sporządzenia treści uzasadnienia w sposób nie dający możliwości ustalenia, w oparciu o jakie dowody Sąd przyjął jako nie

budzące wątpliwości ustalenie, że faktycznie z inicjatywy oskarżonego R.J. doszło do wysyłki dwóch paczek z terenu Polski do USA, które miały rzekomo zawierać środki odurzające, w sytuacji, gdy podstawę tak poczynionych ustaleń faktycznych miały stanowić jedynie niekonsekwentne w istotnych szczegółach pomówienia R.P. , które nie zostały zweryfikowane w oparciu o żaden inny dowód,

4. rażącego naruszenia powszechnie obowiązującej zasady rzetelnego procesu - in dubio pro reo- zwartej w treści art. 5§2 k.p.k., poprzez zinterpretowanie jedynie na niekorzyść oskarżonego niekonsekwentnych pomówień R.P., gdy pomimo podejmowanych czynności nie dało się rozstrzygnąć istotnych wątpliwości odnoszących się zarówno co daty, w której czyn miałaby być dokonany, potwierdzenia faktycznego dokonania wysyłki dwóch paczek oraz ustalenia ich zawartości, co z kolei wskazywało na brak poszanowania przyjętych w orzecznictwie i doktrynie zasad oceny tak szczególnego dowodu,

5. obrazę 332 pkt 2 k.p.k. i art. 6 k.p.k. poprzez zaniechanie wskazania istotnych okoliczności, mogących mieć znaczenie dla oceny znamion ewentualnego występkę, w zakresie czynu z pkt I przypisanego oskarżonemu, tj. ustalenia dokładnej daty, miejsc oraz okoliczności jego popełnienia oraz brak niewątpliwego określenia przedmiotu i jego wartości, co w konsekwencji uniemożliwiało mu podjęcie jakiegokolwiek racjonalnej obrony.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego R.J. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Wyrokiem z 21 stycznia 2022 r Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie o sygn. akt II AKa 21/21 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od ww. wniósł obrońca skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu:

1. Naruszenie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegające na tym, iż w wydaniu zaskarżonego kasacją orzeczenia sąd był nienależycie obsadzony, a mianowicie:

- sędzia I.S. (sprawozdawca), która nie jest sędzią Sądu Apelacyjnego w Warszawie (powołanie na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 grudnia 2020 r. jest nieskuteczne) i wobec tego nie ma uprawnień do orzekania w tym Sądzie, albowiem powołanie na stanowisko Sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie w/w postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jest nieskuteczne z mocy prawa, gdyż nastąpiło na wniosek organu używającego nazwy „Krajowa Rada Sądownictwa”, który to organ nie jest organem konstytucyjnym opisanym w art. 187 Konstytucji RP i jako taki nie może wnioskować do Prezydenta RP o powołanie na stanowisko Sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie,
 - sędzia K.W., która nie jest sędzią Sądu Apelacyjnego w Warszawie (powołanie na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 października 2021 r. jest nieskuteczne) i wobec tego nie ma uprawnień do orzekania w tym Sądzie, albowiem powołanie na stanowisko Sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie w/w postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jest nieskuteczne z mocy prawa, gdyż nastąpiło na wniosek organu używającego nazwy „Krajowa Rada Sądownictwa”, który to organ nie jest organem konstytucyjnym opisanym w art. 187 Konstytucji RP i jako taki nie może wnioskować do Prezydenta RP o powołanie na stanowisko Sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie.
2. Naruszenie art. 433 § 2 i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 i art. 410 k.p.k., polegające na pobieżnym i lakonicznym rozważeniu wszystkich wniosków i 2 zarzutów wskazanych w apelacji przy zaaprobowaniu przez Sąd odwoławczy wadliwej i jednostronnej oceny dowodów dokonanej przez Sąd *meriti*, uwzględniającej jedynie okoliczności przemawiające na niekorzyść skazanego, podczas gdy podstawę wyroku może stanowić całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, a co w konsekwencji przyczyniło się do niewyjaśnienia wszelkich wątpliwości w sprawie, w takim znaczeniu, że Sąd niewłaściwie zinterpretował fakty i rolę oskarżonego R.J. w sprawie niniejszej oraz nie odniósł się do zgromadzonych dowodów zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a co niewątpliwie przełożyło się na treść wydanego w sprawie

orzeczenia, które to uchybienia w sposób bezpośredni doprowadziły Sąd Apelacyjny do błędnego utrzymania w mocy w niezmienionym kształcie w stosunku do R.J. wyroku Sądu I instancji - w sytuacji, gdy prawidłowo przeprowadzona kontrola instancyjna winna doprowadzić do wniosku, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie prowadzi do stwierdzenia, że oskarżony R.J. powinien zostać uniewinniony od popełnienia zarzucanych mu czynów. Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie II Wydział Karny z dnia 21 stycznia 2022 r., sygn. akt II AKa 21/21, utrzymującego w mocy w stosunku do R.J. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, VIII Wydział Kamy z dnia 1 października 2020 roku w sprawie o sygn. akt VIII K 69/19.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego jest oczywiście bezzasadna, dlatego została oddalona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszym zarzucie wywiedzionej kasacji, jej autor wskazuje na wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., jaką stanowi zdaniem skarżącego fakt wydania zaskarżonego wyroku przez Sąd, w składzie którego zasiadały osoby powołane na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. W doktrynie i w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że uchybienia wymienione w art. 439 § 1 k.p.k. zachodzą tylko wtedy, gdy zaistniały w rzeczywistości, a nie pozornie, zaś przepisy regulujące bezwzględne przyczyny odwoławcze muszą być interpretowane ściśle. Zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej nie może abstrahować od rzeczywistego przebiegu postępowania sądowego. Nie można pod pozorem uchybień określanych jako bezwzględne przyczyny odwoławcze wnosić nadzwyczajnej skargi, dopatrując się naruszenia prawa w oparciu o okoliczności, które nie dają podstaw do przyjęcia takiego zaistnienia (tak: postanowienie SN z 18.04.2019 r., III KK 65/18, LEX nr 2650301).

Odnosząc się do licznych w ostatnich latach poglądów doktryny na temat okoliczności związanych z wadliwością procesu nominacyjnego w kontekście nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wskazać należy, co następuje.

W treści kasacji jej autor powołuje się na uchwałę składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I-4110-1/20, OSNK z. 2/2020, poz. 7), zgodnie z którą: „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności” (pkt 2 uchwały)”. Zgodnie więc ze stanowiskiem zaprezentowanym w uchwale zmaterializowanie się uchybienia polegającego na nienależytej obsadzie sądu mającej wynikać z udziału w procesie nominacyjnym wymaga każdorazowo wskazania wpływu wadliwości procesu nominacyjnego na treść zaskarżonego orzeczenia. Skarżący się z tej powinności nie wywiązał, nie wskazując w treści kasacji na jakiekolwiek okoliczności dotyczące wpływu wadliwego powołania na treść orzeczenia.

Należy mieć również na uwadze, że ww. uchwała nie ma waloru normatywnego, co wynika wprost z wyroku Trybunału Konstytucyjnego w z 20 kwietnia 2020 r., o sygn. U 2/20. W wyroku tym Trybunał stwierdził, że wskazana uchwała Sądu Najwyższego jest niezgodna z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.,

zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm. OTK-A 2020, poz. 61 (Dz. U. z 2020 r. poz. 376)).

Odwołując się do stanowiska zawartego w postanowieniu Sądu Najwyższego z 23 września 2021 r., sygn. IV KZ 37/21, które Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie w pełni podziela, od strony formalnej nie ma instrumentów prawnych po stronie jakiegokolwiek organu, w tym i Sądu Najwyższego, służących do tego, by weryfikować i negować orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w aspekcie ich obowiązywania, potencjalnych intencji Trybunału w zakresie orzekania, czy wreszcie poddawać kontroli poszczególne składy sędziowskie, w których orzeczenia te były wydawane. Przechodząc dalej, do poglądów doktryny, przytoczenia wymaga treść uchwały SN z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022/6/22) w której Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że brak jest podstaw do przyjęcia a priori, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Reasumując powyższe, autor kasacji winien wskazać konkretne argumenty uzasadniające, że jego zdaniem sędziowie I.S. i K.W. nie spełniają minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości przy rozpoznaniu sprawy będącej przedmiotem skargi kasacyjnej. Skarżący takich argumentów skutecznie nie wskazał. Dodatkowo z analizy akt sprawy wynika, że okoliczności związane z powołaniem sędziów Sądu Apelacyjnego w Warszawie I.S. i K.W. nie były przez obrońcę i skazanego kwestionowane na etapie postępowania odwoławczego, w trybie dostępnych instrumentów procesowych takich jak wnioski w trybie art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. Co również istotne, skarżący, mimo wysuwanych na etapie kasacyjnym wątpliwości co do powołania ww. sędziów pod kątem spełnienia przez nich wymogów niezawisłości i bezstronności – nie skorzystał również z trybu określonego w art. 42a ust. 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych. W niniejszej sprawie skazany i jego obrońca, mimo wydania wyroku

przed wejściem w życie ww. nowelizacji mogli skorzystać z tego trybu w oparciu o przepis art. 7 ust. 3 ustawy z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1259 – zw. dalej ustawa z 9 czerwca 2022 r.).

Niezasadny okazał się zarzut z pkt 2 kasacji, zaś lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosków zgoła odmiennych od tych prezentowanych przez autora kasacji. Wbrew twierdzeniom skarżącego sąd ad quem bowiem w sposób należyty i rzetelny odniósł się do zarzutów apelacyjnych, co wynika z analizy pisemnych motywów rozstrzygnięcia. Same zaś zawarte w kasacji zarzuty jedynie pozornie odnoszą się do kontroli instancyjnej. W istocie są skierowane przeciwko orzeczeniu sądu I instancji i były już podnoszone na etapie kontroli apelacyjnej- co jest zabiegiem niedopuszczalnym z punktu widzenia treści art. 519 k.p.k. Autor kasacji kwestionuje ocenę zeznań świadka R.P., a w konsekwencji dokonane na tej podstawie ustalenia faktyczne, przy czym poza polemiką autor kasacji nie powołał konkretnych uchybień sądu odwoławczego, prowadzących do przeniknięcia ewentualnych uchybień sądu I instancji do orzeczenia drugoinstancyjnego ani nie wykazał ich wpływu na treść zaskarżonego wyroku. Należy przypomnieć, że w toku postępowania kasacyjnego z założenia nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności i trafności dokonanych ustaleń faktycznych oraz nie bada się współmierności orzeczonej kary (tak: Postanowienie SN z 30.08.2022 r., III KK 290/22, LEX nr 3483549) – co też wprost wynika z treści art. 523 § 1 k.p.k.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 624 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[MT]

[as]

